معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در گفت‌وگو اختصاصی با «جام جم آنلاین» عنوان کرد

آمریکا و اسرائیل، بزرگ‌ترین جنایتکاران محیط زیستی

هانا چراغی
جام‌جم آنلاین

طبیعت ایران در سال‌های اخیر با مجموعه‌ای از تهدیدهای همزمان روبه‌رو بوده است؛ از تخریب زیستگاه‌های حیات‌وحش و گسترش فعالیت‌های انسانی در عرصه‌های طبیعی گرفته تا آلودگی منابع آب و خاک، آتش‌سوزی جنگل‌ها و فشار بر گونه‌های جانوری در معرض انقراض. در این میان، پیامدهای جنگ نیز ابعاد تازه‌ای از آسیب‌پذیری محیط زیست را آشکار کرده است؛ آسیب‌هایی که ممکن است آثار آنها به زمان وقوع حادثه محدود نماند و در بلندمدت بر سلامت اکوسیستم‌ها و زندگی جوامع انسانی تأثیر بگذارد. در چنین شرایطی، صرف اجرای برنامه‌های مقطعی نمی‌تواند پاسخگوی مجموعه این تهدیدها باشد و هماهنگی میان دستگاه‌های مسئول، تأمین اعتبارات و مشارکت جوامع محلی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. جام‌جم در خصوص این موارد با دکتر شینا انصاری، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به گفت‌وگو نشسته است.

حملات به تأسیسات نفتی و صنعتی در جنگ، چه آسیب‌هایی به هوا، خاک و منابع آبی کشور وارد کرده است؟

در جریان حملاتی که اتفاق افتاد، زیرساخت‌ها، مراکز علمی و پژوهشی و میراث تاریخی کشور هدف قرار گرفتند. متأسفانه بخش‌هایی از مناطق زیستگاهی و مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست نیز آسیب دیدند و خانواده محیط زیست هم عزادار شد. در جریان جنگ تحمیلی ۱۲روزه، بیش از ۸۰۰۰ هکتار از مناطق تحت مدیریت سازمان مورد تخریب قرار گرفت. برخی از این مناطق نیز به‌دلیل وقوع حملات در فصل تابستان، دچار آتش‌سوزی شدند. در جنگ تحمیلی ۱۲روزه، با کمک یکی از دانشگاه‌ها، خسارات وارده به مناطق طبیعی را از نظر اقتصادی برآورد کرده‌ایم که ارزش آن به بیش از ۱۹هزار میلیارد تومان رسید. این رقم صرفا مربوط به خسارات واردشده به مناطق طبیعی در آن جنگ است. اما در جنگ تحمیلی رمضان، با توجه به تداوم برخی آسیب‌ها و خسارات، ازجمله آلودگی‌های نفتی، بررسی‌ها و مستندسازی‌ها همچنان ادامه دارد. هدف ما در وهله نخست، شناسایی ابعاد خسارات واردشده به محیط زیست و ذخایر طبیعی کشور در پی این حملات است. همچنین این خسارات از طریق معاونت حقوقی رئیس جمهور تجمیع و برای ارائه به مراجع بین‌المللی ارسال می‌شود.

حمله به انبارهای نفت شهران و مخازن سوخت تهران و کرج، چه پیامدهای زیست‌محیطی داشت و آلودگی هوا را تا چه حد تشدید کرد؟

متأسفانه در پی حمله به مخازن سوخت، نه‌فقط در انبار نفت شهران، بلکه در سه جایگاه دیگر نیز چنین اتفاقی رخ‌داد. این حوادث در محدوده‌های سکونتگاهی تهران و کرج اتفاق افتاد و ما بلافاصله موضوع را در سطح مراجع بین‌المللی پیگیری کرده‌ایم. سازمان حفاظت محیط‌زیست مستقیما با دبیرکل سازمان ملل متحد و همچنین نهادهای محیط‌زیستی زیرمجموعه این سازمان مکاتبه کرد و این اقدام را مصداق «اکوساید» یا جنایت زیست‌محیطی دانست؛ چراکه چنین حوادثی می‌توانند تخریب‌هایی بسیار گسترده و فراگیر به دنبال داشته باشند. بررسی‌ها نشان داد که وقوع این اتفاق در شرایط وارونگی دما (اینورژن) می‌توانست پیامدهای بسیار خطرناک‌تری به دنبال داشته باشد. در زمان وقوع حادثه، ارتفاع لایه مرزی هوا بالاتر بود و بررسی‌ها حاکی از این بود که آلودگی تا حد زیادی به سطح تنفس نرسید. روز بعد نیز شاهد بارندگی بودیم که این مسأله می‌توانست موجب انتقال بخشی از آلاینده‌ها به منابع آب و خاک شود. به‌هرحال، آلودگی ناشی از این حادثه از نظر زیست‌محیطی بسیار جدی بود.

عنوان اکوساید که شما به جنایت محیط زیستی اشاره کردید، به چه معناست؟

اکوساید اصطلاحی شناخته‌شده در حوزه محیط زیست است. همان‌طور که ما «ژنوساید» را به معنای نسل‌کشی داریم، اکوساید نیز به معنای جنایت علیه محیط زیست است. مبنا و پیشینه این موضوع به اوایل قرن حاضر برمی‌گردد. در سال ۲۰۰۱ میلادی، سازمان ملل متحد با توجه به جنگ‌های متعددی که در جهان اتفاق افتاده و محیط زیست که همواره قربانی خاموش این منازعات بوده است، روزی را به نام «روز جهانی حفاظت از محیط زیست در برابر جنگ و منازعات مسلحانه» نام‌گذاری کرد. تنوع زیستی جانوری و گیاهی، زیستگاه‌های تالابی، جنگل‌ها و سایر عرصه‌های طبیعی، سرمایه‌های بشری و میراث بین‌نسلی هستند و باید از آنها حفاظت شود. علاوه بر این، کنوانسیون‌ها و اسناد بین‌المللی متعددی، ازجمله پروتکل‌های الحاقی کنوانسیون‌های ژنو، بر ضرورت حفاظت از محیط زیست در جریان جنگ‌ها تأکید کرده‌اند. در این اسناد تصریح شده است که اقدامات نظامی نباید به خسارات غیرقابل جبران زیست‌محیطی منجر شود و استفاده از سلاح‌های مخرب و ممنوعه که می‌توانند تغییرات ژنتیکی یا آسیب‌های گسترده محیط زیستی ایجاد کنند، مورد توجه قرار گرفته است. با وجود این چارچوب‌های بین‌المللی، متأسفانه با دو دشمنی مواجه هستیم که اگر به سوابق آنها مراجعه کنیم، نمونه‌های متعددی از بی‌توجهی به محیط زیست را می‌بینیم. ایالات متحده آمریکا سابقه جنگ ویتنام را دارد؛ جنگی که استفاده از عامل نارنجی در آن، به‌عنوان یکی از فجایع زیست‌محیطی تاریخ شناخته می‌شود. این ماده مخرب موجب نابودی بخش گسترده‌ای از جنگل‌های بارانی و پوشش گیاهی ویتنام شد؛ اقدامی که با هدف شناسایی نیروهای مستقر در مناطق جنگلی صورت گرفت و آثار و عوارض آن، حتی پس از گذشت چند دهه همچنان باقی است. در غزه نیز طی دو دهه گذشته، جنگ‌ها و حملات متعدد رژیم صهیونیستی خسارات گسترده‌ای به محیط زیست وارد کرده است. این موارد نشان می‌دهد که طرف‌های متجاوز، خود را به هیچ‌یک از چارچوب‌ها و توافق‌های بین‌المللی در حوزه محیط زیست پایبند نمی‌دانند. در جریان جنگ با ایران و تجاوزاتی که به کشور ما صورت گرفت نیز همین مسأله قابل مشاهده است؛ از حمله به نفتکش‌ها گرفته تا حمله به انبارهای سوخت در داخل پایتخت و در محدوده‌ای با تراکم جمعیتی بالا. به نظر می‌رسد این دشمنان در اقدامات خود هیچ توجهی به پیامدهای زیست‌محیطی و انسانی چنین حملاتی نداشته‌اند.

با توجه به بهبود وضعیت دریاچه ارومیه، آیا می‌توان به تداوم روند احیا و دستیابی به پایداری آن امیدوار بود؟

واقعیت این است که در سال آبی گذشته، در تعدادی از استان‌ها از نظر میزان بارش، وضعیت بهتری داشتیم. البته باید به این نکته اشاره کنم که ستاد احیای دریاچه ارومیه، با دبیرخانه مستقر در استان آذربایجان‌غربی و با راهبری استاندار این استان و همکاری سه استان واقع در حوضه آبریز دریاچه، طی یک سال گذشته اقدامات متعددی انجام داده است. بخشی از این اقدامات با هدف جلوگیری از برداشت‌های بی‌رویه در مسیر رودخانه‌های ورودی به دریاچه و مسدود کردن سردهنه‌های غیرمجاز انجام شده است. بنابراین، بهبود نسبی وضعیت دریاچه حاصل دو عامل است؛ بخشی از آن به بارش‌های اتفاق‌افتاده و بخش دیگر به اقداماتی مربوط می‌شود که ستاد احیای دریاچه ارومیه برای کنترل برداشت‌های بالادست و مدیریت ورود آب به انهار و حوضه آبریز دریاچه انجام داده است. امسال در مقایسه با سال گذشته که بخش عمده دریاچه ارومیه خشک شده بود، وضعیت به‌مراتب بهتر است. بااین‌حال دریاچه ارومیه همچنان با سطح تراز اکولوژیک فاصله دارد؛ یعنی هنوز به حداقل سطحی که بتوان از منظر محیط زیستی آن را قابل قبول و پایدار دانست، نرسیده است. از این‌رو، برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در ستاد احیا همچنان باید با جدیت دنبال شوند. مدیریت مصرف منابع آب، اصلاح الگوی کشت، توسعه کشاورزی هوشمند، مسدود کردن چاه‌های غیرمجاز و به‌ویژه اقدامات نرم‌افزاری و آموزشی در زمینه آگاهی‌بخشی به کشاورزان و جوامع محلی، ازجمله اقداماتی هستند که باید در اولویت قرار بگیرند.

متن کامل را در جام‌جم آنلاین بخوانید

یادداشت

دکتر حکیمه سقای بی‌ریا | عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

میدان؛ روایت زنده همبستگی

یکی از ابعاد مهم جنگ روانی علیه ملت ایران، تلاش برای مخدوش کردن تصویر خیابان و بی‌اعتبار ساختن حضور مردمی است. رسانه‌های همسو با سیاست‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی، با انتشار و بازتولید روایت‌هایی که عاملیت مردم را زیر سؤال می‌برند، در شکل دادن به این تصویر نقش دارند. کارکرد چنین روایت‌هایی روشن است؛ حضور مردمی که برای دفاع از استقلال و تمامیت ارضی کشور به میدان آمده‌اند، به حضوری فاقد اراده و انگیزه مستقل تقلیل داده می‌شود. به این ترتیب، جنگ روانی می‌کوشد تصویری را که مردم با حضور خود در خیابان ساخته‌اند، در عرصه رسانه مخدوش کند. این مسأله با هشدار امام سیدمجتبی خامنه‌ای حفظه‌الله درباره تلاش دشمن برای تضعیف «تاب‌آوری مردم» ارتباط مستقیم دارد. ایشان در پیام غدیر، هشدار می‌دهند که دشمن در جنگ ترکیبی، دو نقطه را هدف گرفته است: «تاب‌آوری مردم» و «دستگاه محاسباتی مسئولان کشور». رهبر انقلاب ابزار اصلی دشمن را ایجاد تردید، یأس، ترس، بدگمانی و اختلاف می‌دانند و بر ضرورت «حفظ وحدت و انسجام و اعتماد متقابل» تأکید می‌کنند. از این‌رو، پاسداری از حقیقت حضور مردم و مقابله مستند با روایت‌های تحریف‌آمیز، خود یکی از عرصه‌های جهاد تبیین است. در این میان، مسئولان نیز وظیفه‌ای سنگین برعهده دارند و نمی‌توان مسئولیت حفظ وحدت را تنها بر دوش مردم گذاشت. مسئولان باید با رسیدگی به مشکلات، رفتار عادلانه، پاسخگویی و پرهیز از تصمیم‌هایی که مردم را دلسرد می‌کند، از سرمایه اجتماعی کشور پاسداری کنند. بااین‌حال استمرار بعثت ملت، افقی گسترده‌تر از برگزاری تجمعات دارد. خود این تجمعات می‌تواند به میدان تبیین عملی اهداف بعثت تبدیل شود؛ به‌گونه‌ای که مردم در کنار اعلام آمادگی برای دفاع از استقلال و تمامیت ارضی کشور، پیوستگی و مسئولیت اجتماعی خود را نیز در عمل نشان دهند. نمونه‌هایی از این ظرفیت را هم‌اکنون می‌توان در برخی میدان‌ها مشاهده کرد؛ میزهای مشاوره، حضور معلمانی که داوطلبانه به درس کودکان و نوجوانان کمک می‌کنند، پزشکانی که به درمان بیماران می‌پردازند، امدادرسانانی که کمک‌های اولیه را آموزش می‌دهند و بانوانی که خدمات خیاطی و ترمیم لباس ارائه می‌کنند. ابتکارهایی مانند نذر کاغذ در قالب جمع‌آوری کاغذهای باطله و گردآوری کتاب‌های قابل استفاده و فروش ارزان آنها برای تأمین هزینه امور خیر نیز در همین چارچوب قرار می‌گیرد. این فعالیت‌ها می‌تواند در کنار جمع‌آوری کمک برای جبهه و پشتیبانی از مدافعان کشور گسترش یابد. نکته مهم آن است که این خدمات باید در اختیار عموم مردم قرار گیرد؛ حتی کسانی که برای شرکت در تجمع یا پرچم‌گردانی به میدان نیامده‌اند. در چنین صورتی، میدان به محلی برای گره‌گشایی از مشکلات مردم و تقویت پیوندهای اجتماعی تبدیل می‌شود. این همان افق گسترده‌تری است که مفهوم ولایت پیش روی ما می‌گذارد؛ جامعه‌ای پیوسته که اعضای آن در برابر یکدیگر احساس مسئولیت می‌کنند.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۸۲

جدول عادی

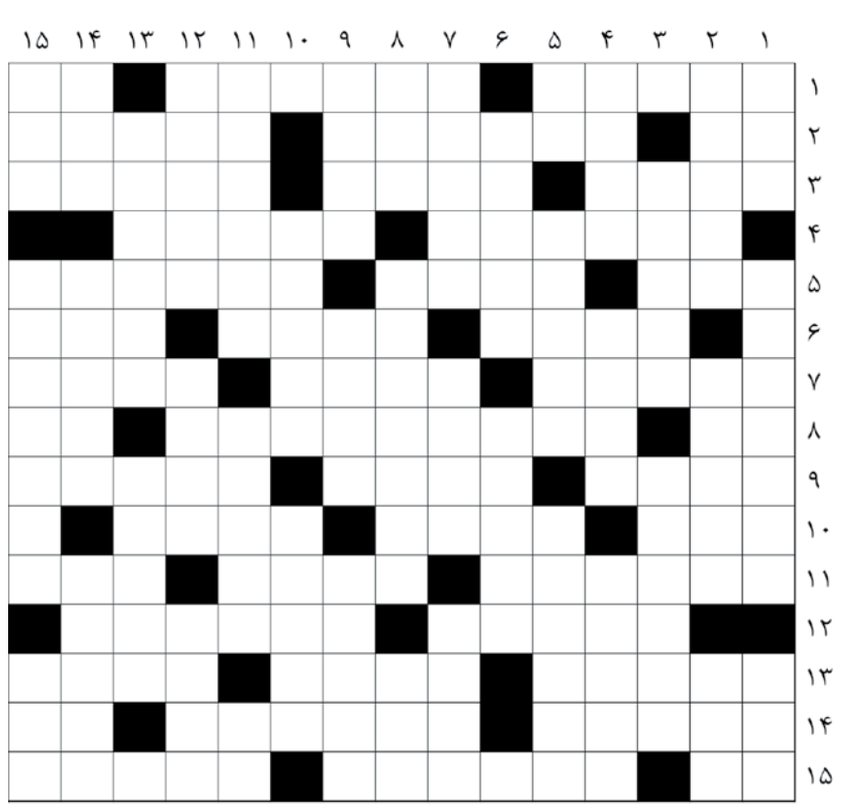
افقی: ۱) معرفت ـ قهرمان جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه ـ هواپیمای سریع ۲) نشانه مفعولی ـ بخشی از لوله گوارش پرندگان ـ مجموع کارکنان یک اداره ۳) ترن ـ چهار نت موسیقی پشت سر هم راگویند ـ سلول ۴) از رنگ‌های گرم ـ زیردست ۵) آسان ـ رئیس وزارتخانه ـ داستانی نوشته مهرداد صدقی ۶) میوه‌ای شیرین ـ چوب مصنوعی نازک ـ برکت سفره ۷) حاشا کردن ـ بدنام ـ روستای گردشگری کرمانشاه ۸) گله مداوم ـ رمان مشهور الکساندر دوما، نویسنده فرانسوی ـ چاشنی غذایی ۹) گیاه ساده تک سلولی ـ امیدوار کردن ـ کهن‌ترین قسمت اوستا ۱۰) جمله قرآنی ـ برودت ـ گناهکار ۱۱) هجرت کردن ـ سنگ قپان ـ منجمد ۱۲) تماشایی ـ کیسه نایلونی ۱۳) همگرایی ـ نمایشنامه‌ای نوشته شکسپیر ـ وقت و هنگام ۱۴) سکه طلای قاجاری ـ غیرحرفه‌ای ـ چهره ۱۵) آکنده ـ مترجم ـ هنر ششم.

عمودی: ۱) خاور ـ بالاخره ـ بلوز زنانه بی‌آستین ۲) قوه سخنگویی ـ وسایل حمل‌ونقل ـ لایه، پوسته ۳) نابود کردن ـ قیمتی ۴) دلداده شیرین ـ عبادت‌کننده ـ شهری در استان کرمان ۵) ماهی کنسروی ـ پرنده‌ای شبیه بوقلمون ـ مطالب نشریه زیر نظر او تهیه و تنظیم می‌شود ۶) مواد مذاب آتشفشانی ـ عنکبوت ۷) دوستدار ـ بهسازی ـ کبوتر دشتی ۸) قسمتی از پا ـ شهر پسته ـ بی‌هوشی ۹) شیره درخت ـ ورزش آرامش‌بخش ـ کیسه بزرگ ۱۰) آسیاب بادی ـ انتقال صفات از والدین به فرزندان ۱۱) درخت تبریزی ـ اطلاع ـ پوستین ۱۲) پیشتاز لشکر ـ رودی جاری در مازندران ـ پول گرجستان ۱۳) ناقد ادبی ـ لباس کشباف ۱۴) بهشت ـ زن نازا ـ زیان ۱۵) دام صیاد ـ از صنایع استان هرمزگان ـ مهم‌ترین عامل در هنر عکاسی.

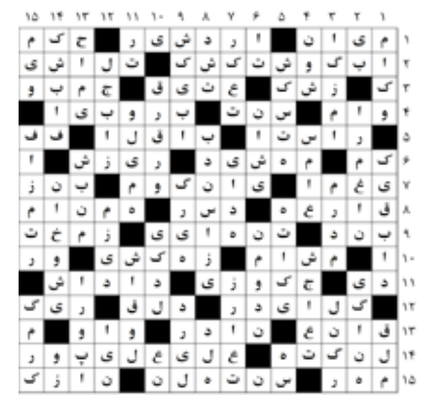
جدول ویژه

افقی: ۱) از اساتید موسیقی ایران باستان ـ از نرم‌افزارهای پیام رسان تلفن همراه ـ خرس ۲) رها ـ شهرستانی در استان گلستان ـ اندیشه ۳) جریان مستقیم برق ـ مخفف فناوری اطلاعات و ارتباطات ـ استقرار یافته ۴) جدا کردن ناخالصی‌ها از نفت ـ آماده ۵) از افعال اسنادی ـ تفریق ـ گوشه‌ای در دستگاه همایون ۶) پسادست ـ درخشان و تابان ـ حیوانی با پوست قیمتی ۷) قادر ـ بم‌ترین ساز بادی فلزی ـ آنفلوآنزا ۸) رمق آخر ـ از جاذبه‌های گردشگری طبیعی منطقه آزاد ماکو ـ گشاده ۹) نشانه‌ای تغییردهنده در نت‌نویسی موسیقی ـ ساز ناصر فرهنگ‌فر ـ زمان سنج ۱۰) حسرت ـ جهان ـ چاه کم عمق ۱۱) پیمودن مراحل تصوف ـ ستاره کم‌پیدا ـ گله چهارپایان ۱۲) وسیله‌ای برای نشان دادن تصویر روی پرده ـ از مشتقات آمونیاک ۱۳) سیاه زخم ـ همراه پشتک ـ گوشه‌ای در دستگاه همایون ۱۴) غریو ـ آرامش ـ ورزش پایه ۱۵) طمع ـ سرپوش ـ کارگزار.

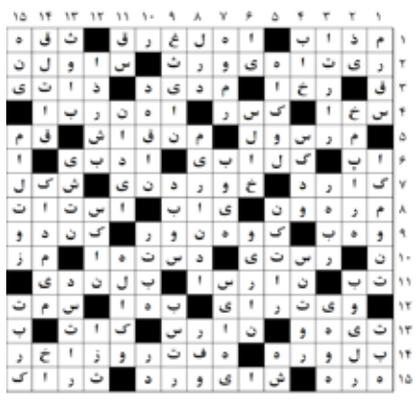
عمودی: ۱) عددی دورقمی ـ برداشت شخصی از مفاهیم ـ کتابی از ابن سینا ۲) گیره کاغذ ـ فیلمی به کارگردانی ویتوریو دسیکا ـ پول خارجی ۳) سامانه تسویه ناخالص آنی ـ مهمانی برای روزه‌گشایی ۴) موی پشت لب مرد ـ باز شکاری ـ نوار تزئینی ۵) N ـ آرزوها ـ دریافت‌کننده ۶) گنج ـ آنتیک ۷) ریزه‌های چوب ـ افترا ـ چهارپایان ۸) نوعی بازی ساختنی با قطعات کوچک پلاستیکی ـ کوهی در مکه در شرق مسجدالحرام ـ پسوند شباهت ۹) بیش از حد معمول ـ فرق سر ـ برادر حضرت موسی(ع) ۱۰) رادار ـ پل صراط به عقیده زرتشتیان ۱۱) سقف اتاق ـ از آثار ژان راسین، نمایشنامه‌نویس فرانسوی ـ معادل فارسی چت ۱۲) نمایشنامه‌ای درام از ژان پل سارتر ـ معصیت ـ نامی دخترانه ۱۳) از واحدهای اندازه‌گیری فشار ـ پیوسته ۱۴) خرقه ـ فلزی نادر با نقطه ذوب بالا ـ فراخوانده شده ۱۵) آدمی ـ هماهنگ ـ ماست چکیده.

حل جدول عادی ۷۳۸۱

حل جدول ویژه ۷۳۸۱

حل سودوکو ۵۲۵۶

۳	۶	۸	۲	۷	۹	۱	۴	۵
۴	۹	۷	۵	۶	۱	۸	۳	۲
۱	۲	۵	۴	۳	۸	۷	۹	۶
۹	۱	۲	۸	۴	۷	۵	۶	۳
۵	۸	۴	۶	۹	۳	۲	۱	۷
۶	۷	۳	۱	۲	۵	۴	۸	۹
۷	۵	۶	۹	۱	۴	۳	۲	۸
۸	۴	۹	۳	۵	۲	۶	۷	۱
۲	۳	۱	۷	۸	۶	۹	۵	۴

۴	۱	۳	۹	۲	۷	۵	۸	۶
۶	۸	۲	۴	۵	۳	۷	۹	۱
۷	۵	۹	۸	۶	۱	۳	۲	۴
۲	۳	۷	۶	۴	۵	۹	۱	۸
۵	۹	۱	۷	۸	۲	۴	۶	۳
۸	۴	۶	۳	۱	۹	۲	۵	۷
۹	۷	۸	۲	۳	۴	۵	۱	۶
۲	۶	۴	۵	۹	۱	۸	۳	۷
۵	۱	۳	۶	۷	۸	۴	۹	۲

۶	۸	۵	۱	۴	۹	۷	۳	۲
۲	۳	۱	۸	۷	۶	۹	۴	۵
۹	۷	۴	۳	۲	۵	۱	۸	۶
۳	۶	۷	۹	۸	۴	۲	۵	۱
۱	۴	۸	۲	۵	۷	۶	۹	۳
۵	۲	۹	۶	۳	۱	۸	۷	۴
۸	۹	۳	۷	۱	۲	۴	۶	۵
۴	۵	۲	۸	۶	۳	۷	۱	۹
۷	۱	۶	۴	۹	۵	۳	۲	۸

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۵۲۵۷

				۵				
		۷	۴		۲	۸		
	۹			۷			۵	
	۱						۳	
۶		۸				۵		۱
	۳						۴	
	۶			۱			۸	
		۴	۹		۶	۱		
				۸				

				۴				
		۶	۲		۱	۵		
	۴			۸			۱	
	۳						۸	
۴		۸				۳		۶
	۱						۹	
	۴			۸			۷	
		۱	۶		۳	۲		
				۵				

				۹				
		۳	۷		۵	۹		
	۴			۳			۲	
	۷						۸	
۹		۸				۵		۲
	۱						۶	
	۹			۵			۷	
		۴	۳		۹	۸		
				۶				